

Dr. Zora Hesová: Posudek oponenta bakalářské práce

Eva Svobodová: Protiislámský protest v České republice

Téma:

Bakalářská práce se popisem a analýzou protiislámských protestů v ČR mezi léty 2015 a 2016. Zakládá se na empirickém výzkumu – sérii kvalitativních rozhovorů s účastníky, pozorování a analýze materiálů. Práce analyzuje tři aspekty protiislámského diskurzu protestů: konstrukci islámu a jeho obrazu v očích protestujících; obrazem „nás“, českého subjektu, vlastenectví; a konstrukcí „Západu“. Ve svých analýzách a interpretacích autorka plasticky a názorně ukazuje, jak se v představách nedávno politizovaných a demonstracemi posílených konstruuje islám, my a Západ v vzájemných protikladech a stereotypch. Autorka zkoumání doprovází metodologickou úvahou o úloze pozorovatele a jeho možnostech intervence do pozorované činnosti svých respondentů.

Celkově je práce originální, postavená na vlastních datech a originálních interpretacích a na sérii relevantních postřehů ohledně kulturní logiky protestů. Má však následující slabiny:

Nemá výzkumnou otázku; resp. neodpovídá na v začátku nastíněné otázky (proč se islám stal mobilizačním prostředkem a všudypřítomným veřejným nepřítelem a proč byly zmíněné protesty nesený v nebyvale agresivním duchu) – či spíše na tuto otázku odpovídá rychle a nepřesvědčivě: protože obraz islámu je obraz vzdálené hrozby. Na faktické vysvětlení ale analýza diskursů nestačí, bylo asi nutné se podívat i do vzniku, politické logiky, vůdčí struktury protestů. Text je ovšem analýzou nastíněných diskurzů, bez dalšího zájmu o samotný jev protestů a demonstrací. Na prvotní otázku odpovídá tautologicky: „esencializující obraz islámu jako totálního a apokalyptického zla poskytl v kontextu migrační krize silný motiv k mobilizaci“.

Práce neobsahuje žádné faktografické ukotvení, kromě časového rámce; neobsahuje seznam demonstrací, počet demonstrujících, organizátory, vývoj, a rozpad. Nezajímá se tedy o jev protestů, ale o samotný diskurs. Dopouští se tak přečeňování diskursivních metod: i „diskurs“, který sice mnoho prozrazuje ohledně konstrukcí identit, musí mít sociální ukotvení a sám jev nevysvětluje, pouze umožňuje lépe uchopit jeho kulturní logiku. Práce také nebere v potaz další zdroje, literaturu týkající se protestů samotných nebo sebe prezentací vůdců (uvedená literatura je omezená na několik málo zdrojů), dále např. obrazový materiál, proti-demonstrace a jejich vzájemnou eskalaci, tedy o situační logiku popsaných hnutí.

Nakonec, koncepční rámec je nekonsistentní: dělá rozdíl mezi blízkými a vzdálenými druhými; zpracovává téma islámu jakožto vzdáleného druhého, ale již ne v téže šíři téma blízkých druhých. Práci chybí rozvinutí rámce – např. provázanost obrazu islámu, obrazu národa a Evropy.

Práce naopak velmi dobře, až literárně bohatě, pracuje s interpretací poměrně omezeného, ale vlastního materiálu. Práci však chybí analytický rozměr: neodpovídá na předem nastíněné otázky jinak než předem nastíněným způsobem – rozborem sebe prezentací dále faktograficky neupřesněných respondentů. Tento spíše antropologický přístup ponechává v kontextu politologie důležité otázky otevřené.

Formálně neobsahuje žádné závažné nedostatky. Bez podezření na plagiát.

Doporučuji k obhajobě a k ohodnocení velmi dobře.

V Praze dne 11. 6. 2019.